

65803 - Ağır işlerde çalışan kişinin oruç tutmaması caiz mi?

Soru

Eşim bir eczanede 12 saat boyunca çalışmaktadır. Ayrıca işe gidiş ve gelişi iki saat sürüyor, işin zorluğu nedeniyle başı dönüyor ve çok zorluk çekiyor. Bu nedenle iftar edip daha sonra kaza edebilir mi?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Şüphesiz oruç; Kur'an, sünnet ve icmayla kabul edilen İslam'ın rükünlerinden bir rükündür. Hastalık veya yolculuk gibi meşru bir mazerek olmaksızın Müslüman bir kimse orucunu bozması caiz değildir. Oruç nedeniyle meşakkat çekilebilir fakat bunu sabırla karşılamak ve sevabını Allah'tan beklemek gerekir. Ramazan gündüzünde susuzluk geçiren kişinin başına su dökmesi veya ağzına su vermesinde sakınca yoktur. Bununla birlikte kendisine çok zararı olacak veya ölecek şekilde susuzluk yaşarsa orucu bozması caiz olmasıyla birlikte daha sonra kaza yapması vaciptir.

Fakat çalışan kimse Ramazan ayında izin alabilir veya işlerini hafifletebilir veya daha kolay bir işte çalışabilirse çalışmanın meşakkat sebebi olarak saymak caiz değil.

Daimi Fetva Kurulu alimleri şöyle dedi:

Şüphesiz Ramazan orucu, İslam dinin rükünlerinden olup her mükellefe farzdır. Her mükellef Allah'ın farz kıldığını yerine getirmek amacıyla orucu özenle tutması gerekir. Bunu yaparken Allah'tan sevabını ümit eder ve cezasından sakınır. Bunu yaparken dünyalık nasibini unutmaz ve Dünya ve Ahiret dengesini gözetler. Şayet Allah'ın farz kıldığı bir ibadet, dünyalık bir işle çakışırsa her ikisini birlikte yerine getirmek için gerekli düzenlemeyi yapması gerekir. Mümkünse oruç tutan kimse dünyalık işini geceleri yapabilir. Mümkün değilse ücretsiz olsa dahi izine ayrılması gerekir. Bu da mümkün değilse her iki görevi birlikte yapacak iş arar. Para kazanma yolu sadece zor işlerle

sınırlı değil. “Kim Allah’a karşı gelmekten sakınırsa, Allah ona bir çıkış yolu açar. Onun beklemediği yerden rızıklandırır. Kim Allah’a tevekkül ederse, O kendisine yeter. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah, her şeye bir ölçü koymuştur.” (Talak 2-3)

Şayet söz konusu işten başka bir iş görmez veya ceza alacağından endişe eder veya Allah’ın dinini serbest bir şekilde yaşayamazsa bulunduğu yerden hicret etmesi ve dinini daha iyi yaşayacak bir yere gitmesi gerekir. Allah’ın insanlar için yarattığı yeryüzü geniştir. Yüce Allah şöyle buyurdu: “Kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidecek çok yer de bulur, genişlik de. Kim Allah’a ve Peygamberine hicret etmek amacıyla evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse, şüphesiz onun mükâfatı Allah’a düşer. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.” (Nisa 100)

(Ey Muhammed!) Bizim adımıza de ki: “Ey iman eden kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada iyilik yapanlar için (ahirette) bir iyilik vardır. Allah’ın yeryüzü geniştir. Sabredenlere mükâfatları elbette hesapsız olarak verilir.” (Zümer 10)

Herşeye rağmen soruda zikredildiği gibi zor işte çalışmak zorunda kalır ve hiçbir alternatif bulamazsa orucunu tutar ve zarar görecektense geldiğinde tehlikeyi atlatacak şekilde bir şeyler yer ve içer ve orucuna devam eder fakat daha sonra bu günü kaza eder. (Daimi Fetva Kurulu 10/234-236)

Fırıncı olarak çalışan bir kimse aşırı susuzluk ve yorgunluktan dolayı orucu bozması caiz mi?

Cevap:

Böyle bir kimsenin oruç tutmaması caiz değildir. Bilakis vacip olan oruç tutmasıdır. Gündüzleri yemek pişirmesi orucu bozmak için bir mazeret değildir. Gücü yettiği kadar çalışır. (Daimi Fetva Kurulu 10/238)

En iyisini Allah bilir.